ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

BU SAYIDA:

İstanbul'un Fethi

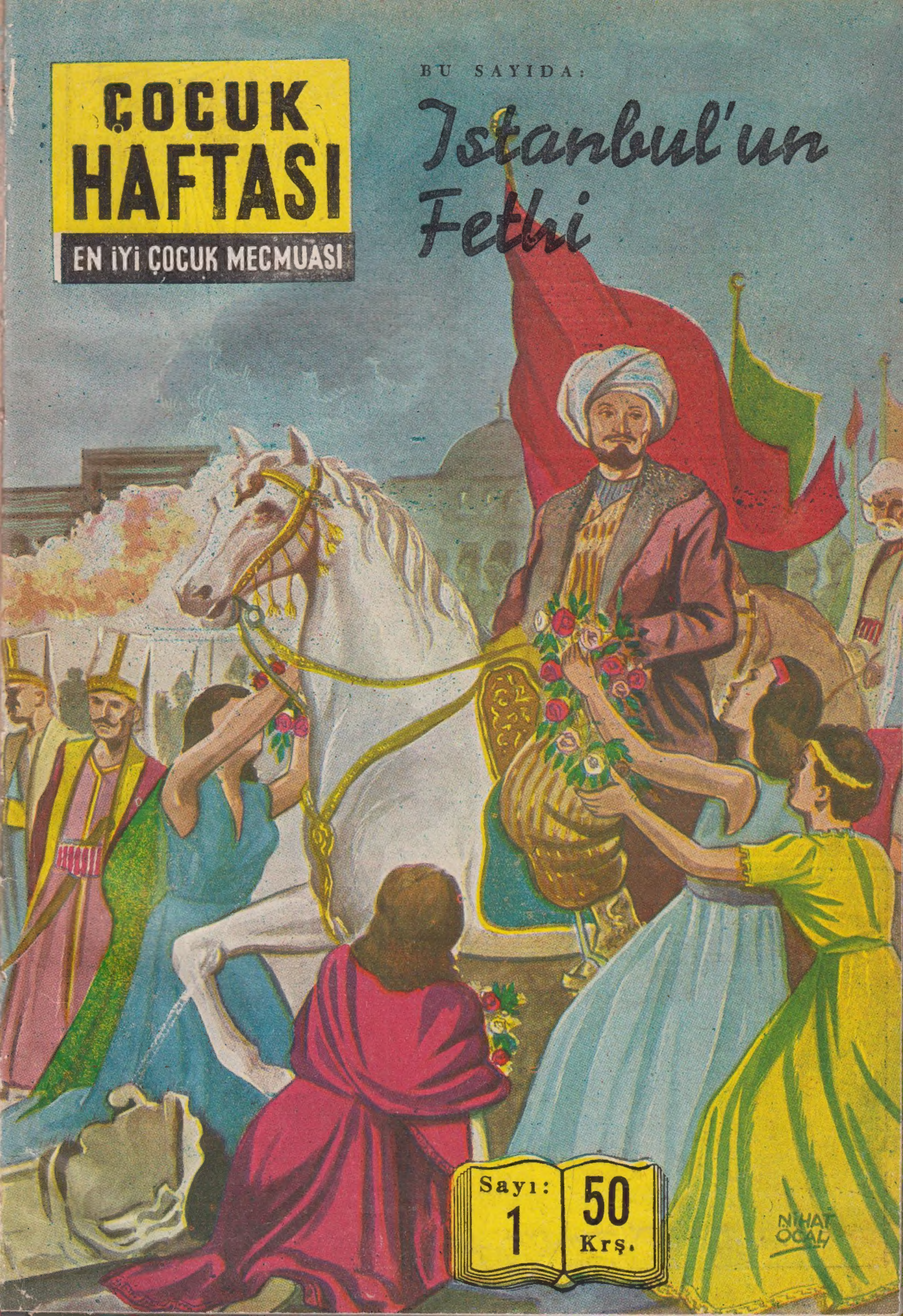

Sayı: 1

50 Krş.

NİHAT OCAK

Kahraman Teğmen

1

1951 YILINDA KORE'DE ÇETİN SAVAŞLAR OLUYORDU.

1

BENİ ÇAĞIRMIŞSINIZ GENERALİM?

EVET, GAYET ÖNEMLİ BİR MESELE VAR, METİN.

ŞURASI TÜRK KARARGÂHI.

..ŞURASI DA KUZEY KORELİLERİN RADAR İSTASYONLARI İLE HAVAYA UÇURACAĞIMIZ UÇAK HANGARLARI.

YANINA YİRMİ ER AL. YARIN ŞAFAKTA HAREKET EDECEKSİNİZ.

DEVAMI VAR

İstanbul'un Fethi

DOĞU ROMA İMPARATORLUĞU'nun temelleri olan surlar, o kalın, kat kat duvarlar, Fatih Sultan Mehmed'in toplarıyla yer yer çöküyor, sarsılıyor, yıkılıyordu.

Bu bir duvarın, Bizans'ın değil, koskoca bir imparatorluğun yıkılması, bir tarihin göçmesiydi.

Avrupa'daki hıristiyan devletler, bu yıkılışa seyirci kalıyorlardı. Yepyeni, genç, bir buçuk asır önce doğmuş bir imparatorlukla, köklerini en eski çağların karanlığına atmış Doğu Roma İmparatorluğu'nun dövüşmesi seyre değerdi doğrusu.

Bu kavganın başlamasına Bizans hükümdarı Konstantinos Paleologos'un idaresizliği sebep olmuştu. O güne kadar genç komşusu Türklere güler yüz gösteriyor, fakat onların düşmanlarına gizli gizli yardım ediyor, en çetin savaşlar yaptıkları sırada yıkılmaları için elinden geleni yapıyor, onlardan yaşamak hakkını almak istiyordu.

İhtiyar, dalları ve kökü yer yer kurtlanmış, çürümüş bir meşe ağacı ile genç, taze bir fidanın boğuşmasıydı bu.

Bizans'ı hile, yalancılık, ihanet, entrika idare ediyordu. Türk hükümdarlığında ise doğruluk, mertlik, kahramanlık ve kendine güven vardı. Bizans yeni açılan Türk ülkesinin ta ortasında bir fesat, hile ve ihanet yuvasıydı. Temizlenmesi gerekiyordu.

6 Nisan 1453 te Türk İmparatoru Fatih Sulhan Mehmet Bizans İmparatorluğu'na teslim olmasını teklif etti. İmparator şehri teslim fikrini reddetti.

İki taraf arasında korkunç bir savaş başladı. Karada, denizde, toprağın altında boğuşuldu. Türk erleri verdikleri kayıplara bakmadan üst üste duvarlara saldırıyor, Bizanslılar canla başla karşı duruyorlardı. Bu savaş 53 gün devam etti. Nihayet Fatih'in azmi karşısında Bizans'ın mukavemeti kırıldı. Yer yer yıkılan duvarlardan Türk ordusu Bizans sokaklarına daldı ve İstanbul Türk ülkesine katıldı.

İmparator Konstantinos Paleologos kendi şerefini kurtarmış, savaş sırasında kahramanca ölmüştü. Fakat bu hareketi ayni zamanda binlerce Bizanslının canına ve zararına malolmuştu.

Türkler vakit vakit Bizans'a saldıran, halkını kılıçtan geçiren Haçlı ordularının yaptığı soygunculuğu, yıkıcılığı göstermediler. Fatih İstanbul Rumlarına da eşit haklar bağışladı. O çağda hıristiyanlar ellerine geçen Türk esirlerini boğazlarken Türkler Bizanslılara bir kardeş muamelesi gösterdiler. Ağır vergilerin, zulmün, esaretin yerini rahatlık, emniyet aldı. Rumlar işleriyle, güçleriyle meşgul oldular ve rahat bir nefes aldılar.

Kocalarını boğduran, oğullarının gözlerini oyduran Bizans kraliçeleri, öz analarını sürdüren, kendi çıkarları için vatandaşlarını feda eden imparator sülâlesi böylece ortadan kalkmış, eski Bizans'ın üzerinde bir adalet ve bahar havası esmeğe başlamıştı.

Fatih'in İstanbul'u zaptıyla ihtiyar tarihin, Ortaçağ dedikleri devri kapandı. Bizans'ın Türklerin eline geçmesiyle Yeni Çağ'ın ilk sahifesi açıldı ve Fatih Sultan Mehmet tarihte çağ değiştiren bir hükümdar oldu.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 1 CİLT: 1

28 Mayıs 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:

CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan:

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan:

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No. 36

İstanbul

Telefon: 22 37 14

Basıldığı yer:

TÜRKİYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset

Sayısı: 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

Karındaşım

OĞUZ HAN

BÜYÜK TÜRK ROMANI

- 1 -

Yazan: Aptullah Ziya KOZANOĞLU

Bizi yok iken var eden, bizi aç ve çıplak iken doyurup giydiren, yerlerin ve göklerin tanrısı; bizi yiğit bir ulus olarak at üstünde yaratıp Oğuz Han gibi bir kahramana kul eyledi.

Dağılmış olan büyük Türk ulusunu birleştiren, unutulmuş olan Türk dilini dirilten, solmuş olan Türk bayrağını parlatan, karıncalar gibi kaynaşan Çin ulusuna diz çöktüren, yedi acuna söz dinleten kan karındaşım Kara Han oğlu Oğuz Han adına; bu ağaç yapraklarına kazıdığım uğraşlar ve savaşlarımızın hikâyesini, size altın yapraklar üstünde gümüş çivilerle çakılmış olarak sunmak isterdim.

Öyle isterdim ki, Türk çocukları ataları içinde Oğuz Han gibi bir başbuğ yetiştirmekle neler kazandıklarını bilsinler! Çalışmakla, birleşmekle, uğraşıp savaşmakla yenemiyecekleri şu acun üzerinde hiç bir yağı bulunmadığını bilsinler; yedi iklime baş olacak kadar büyük bir millet olduklarını öğrenerek ta kıyamete kadar öğünsünler... Tanrı, Oğuz Han ın savaş ve uğraşlarını okuyan sütü ak, yüreği pak yiğitlere alkış versin!

Birden dağın belinden bir ak aygırlı koptu. Binicinin at sürüşü gelenin bir yiğit olduğunu belirtiyordu.

I

Bu fasıl Boz Doğan yiğitin, Oğuz Tekin ile nasıl tanıştığını bildirir.

KENDİMİ bildim bileli, Aladağ yaylalarında koyun otlatırım. Bizim avula (Boz Geyikler) derler. Küçük yaştanberi, savaşmağı, uğraşmağı severdim. Daha bir ad kazanıp ata binecek çağa gelmeden, sürdüğüm koyunlara biner, bu koyunlar koşarken söğüt dallarından yaptığım yaylarla gökte uçan serçeleri vurur, yere indirirdim.

Doğduğum gün, Dede Korkut adımı Doğan koymuştu ama, henüz bir büyük av yapıp, yağı başı kesmediğimden yiğit adım yoktu. Adsızdım.

Bir gün soğuk pınarın başında oturmuş, karanlık ormandan kopardığım sarı erikleri suda serinletiyor, eriklerin üstünde buğulanan su taneciklerini gözleyerek kendime göre bir gönül avutması yaratıp zevkleniyordum. Birden dağın belinden bir ak aygırlı koptu.

Binicinin at sürüşü, atın kalkık kuyruğu, gerilen boynu, boynuna eğik başı, gelenin bir yiğit olduğunu belirtiyordu. Ayağa kalktım. Ak aygırlı yiğit, beni seçince, aygırın başını bana çevirdi, önümde aygırı şahlandırdı, bir sıçramada yere atladı, dizginlerini boynuna koyup ağzı köpüklü aygırın ardına bir şaplak atarak çimene saldı. İki adımda karşıma dikilip:

— Arkadaş! dedi. İki kısrak gördün mü? Sürüden mi kaçtılar, yoksa canavar mı kaldırdı? Bilemiyorum.

Karşımdaki onbeş yaşını bulmamış bir delikanlı idi. Kalın ensesi, elindeki kırbacı sıkan oynak parmakları, süslü ve değerli donları karşımdakinin eyi yoğrulmuş, güçlü bir bey oğlu olduğunu belirtiyordu.

— Hayır, dedim. Bu günlerde başıboş aygır veya kısrak hiç bir hayvan görmedim. Hele otur bir soluk al.

Elimdeki sarı erikleri uzattım, yabancılar buna kayısı dedikleri için:

— Kayısı sever misin? diye sordum.

Asık yüzü gevşedi. Ava çıkmış şahin bakışını andıran gözlerinin içi güldü. Sarı erikleri aldı:

— Sana kim derler? diye sordu.

Bu sorguya verdiğim karşılık benim alın yazımı değiştirdi. Yaylada koyun otlatan, yumuşak yürekli Doğan'dan, sınırlarda yağılara kargı salan, hay demeden baş kesen bir Bozdoğan başbuğun doğmasına yol açtı.

— Bozgeyik avulundanım. Henüz ad kazanamadım, adsızım, beni şimdilik Doğan diye çağırırlar, dedim.

Sonra belki de ona yaranmak kaygusu ile - hoş hayatım hep ona yaranmakla, onu övmekle geçti ya -.

— Kaybettiğin kısrakları Karaormanın Yeşil canavarı yutmuştur, diye ilâve ettim.

Elimle gösterdiğim Aladağın yumrusunda sınırlanan Karaormana doğru şahin bakışlarını dikti. Çam ve selvi ağaçlarının göklere doğru yükseldiği ormanı gözleri ile yakacakmış gibi ölçtü, karışladı, sonra:

— Bu canavar masalı doğru mu? Sen gözlerinle gördün mü? diye sordu.

— Tanrı bilir görmedim. Sık sık, kaybolan koyun, sığır, atlarımızla onları aramaya giden yeğitlerimizin kanlı kemiklerini ben de gördüm. Sonra Bozkurtlardan Kızıl Buğra ile Sarı Torlak nam yeğitlerin bu canavarı tutmak için Karaormana daldıklarını gördüm Gün doğarken Sarı Torlak çaputları, posatı parçalanmış, yüzünden ter yerine kan fışkırtarak geri döndü. Aklını kaçırmıştı. Durmadan Kızıl Buğra gitti, (Yeşil Canavar yuttu!) diye sayıklıyordu. Böylece biz Bozgeyikliler arasında Karaormanda gizlenip, davarlarımızı, develerimizi yutan canavarın adı (Yeşil Canavar) olarak kaldı. Senin kısrakları da, Tanrı bilir Yeşil Canavar yutmuştur.

Karşımdaki delikanlı, söylediklerimi dinledikten sonra, düşündü, daldı. Sonra birden aklına geleni bana bildirdi:

— Sen benim adımı, soyumu, sopumu, avulumu sormadın? Bana Kara Han'ın oğlu Oğuz derler. Ben de senin gibi henüz baş kesip büyük bir av yapıp da, ad kazanamadım. Gök Tanrısı yol, Yer Tanrısı hız verirse bu gün ad kazanacağım. Bu senin Bozkurtlu yeğitlerin yem oldukları Yeşil Canavarı avlamamla başlayacak.

— Hemen Yer, Gök, Su Tanrıları alkış versin Oğuz Tikin! dedim.

O çağlarda Han oğullarına Kara ve Ak Koyunlular (Tikin) derlerdi. Biz Bozkurt ve Geyikliler (Tekin) derdik.

Güldüğü demlerde içinde, yürek serinletici ışıklar parlayan tatlı gözlerini gözlerime dikti:

— Bu dileğimi kime söyledimse, beni yolumdan alıkoymak istedi. (Sen bu işi bu yaşta başaramazsın) diye önüme dikildiler. Sen hangi bilgine güvenir de bana yol açıklığı dilersin? Canavarı mı hor görürsün? Beni mi çok beğenirsin? Beni bu savaşa sürmekten zorun nedir?

— Canavarı hor görmem; o çok namlı yiğitleri ya karnına indirdi, ya kanlı kemiklerini orman kenarına kustu, ya akılların başlarından alıp bize birer yalabuk yoksul bırakıp gitti. Seni gözüm tuttu, gönlüm sevdi, senin adını bu diyarlarda söylerler. Sen Kara Han'ın büyük oğlusun, ananı küçük yaşta kaybettin. Üvey anan bir yabancıdır. Babanı kendi oğlunu Hakan yapmağa kandıracaktır? Sen daha tetik davranır da Yeşil Canavarı öldürürsen daha bu yaşta babanın yerine geçmiş sayılırsın. Ya devlet başa, ya kuzgun leşe, sende büyük işler başaracak bir başbuğ yeli var, senden esen bu yeğitlik yelleri benim de başımı döndürüyor. Var canavarı avla. Avlarsan senin elinde, senin ardında Türk Avulları da kurtuluş yolunu bulur. Çinlilere oğulları kul, kızları Gön olmaktan sıyrılırlar. Avlayamazsan bu uğurda gidersin.

— Bu işin avlanmak, uğraşmak için dertleri seni ilgilendirmiyor?

— Beni yalnız, Türk ulusunun yükselişi, bu gün Çinliler elinde kul olan kardeşlerimizin kurtuluşu ilgilendirir. Bu işi de ancak senin yaşında böyle bir canavarın başını uçuracak kadar zorlu olan bir yeğit tikin başarır.

Yürüdü, elini elimin üzerine koydu. Bu el furuna salınmış bir kara somun gibi yanıyordu.

— Sen de benimle geleceksin, canavarı yok edeceğiz, dedi. Bana senin gibi bir karındaş lâzım, baná inanan, beni her işi başaracak güçte gören, beni öğerek bana yürek pekliği veren bir karındaş.

II

Bu fasıl Oğuz Tekin'in Doğan ile birlikte Yeşil Canavarı nasıl avladıklarını bildirir.

Karakalpaklı, Bozaygırlı, altın sadaklı, pos bıyıklı yeğitlerin başını Hay! demeden yutan, aygırların, kısrakların, develerin bir solukta bellerini çökertip parçalayan Yeşil Canavara, Kara Hanın oğlu Oğuz Tekin kan kusturdu.

Kendisine ilk görüşte değil bir canavarı, bir avulu, bir ulusu bile önüne katıp yenecek değerde bir Kaan olacağını söylemekle nekadar eyi görüşlü olduğu meydana çıktı.

(Devamı gelecek sayıda)

Fatih Sultan Mehmet

En kahraman Türk padişahlarındandır. İstanbul'a eskiden «Bizans» denirdi. Burada yaşayan milletin adı da «Bizanslılar» dı. Sultan Mehmet İstanbul'u Bizanslılardan almak için büyük bir ordu topladı. Dünyada ilk defa bu savaşta top kullanıldı. Bu topları Türk ustaları Edirne'de hazırladı. Büyük bir savaştan sonra 1453 yılında İstanbul alındı. Bundan sonra Sultan Mehmed'in adı, Fatil Sultan Mehmet oldu. Fatih Sultan Mehmet'ten önce birçok hükümdarlar İstanbul'u almak istedi ama hiç biri bu büyük işi başaramadı. Fatih Sultan Mehmet 31 Mart 1430 tarihinde doğdu. Babası İkinci Sultan Murat adında bir Türk hükümdarıdır. Fatih Sultan Mehmet çok bilgili, çok kahraman, çok çalışkan bir adamdı. 51 yaşında öldü. Adı unutulmaz kahramanlar arasına girdi. İstanbul'da «Fatih» adı verilen semtte kendi adını taşıyan caminin bahçesinde gömülüdür.

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ..

YAZAN: SADIK ÖVET

Sevgili çocuklar,

Sizler beni tanırsınız Kullandığınız Grafikleri, Yazı Örneklerini, Resimli Tarih Haritalarını, İnsan Tablolarını daha bir çok ders araçlarını sizlere ben gönderiyorum. Öğretmenleriniz hepsi benim arkadaşlarım. Kendilerile daima konuşur, sık sık mektuplaşırım. (Çocuk Haftası) çıkmadan evvel aranızda bir dolaşayım dedim. Çünkü bu sahifede de daima beraber olacağız. Acaba istekleriniz nedir? Yerine getirelim. Dertleriniz var mı? Dinleyelim. Müşkülleriniz hangisi? Çözmeğe çalışalım. Sonra içinizde ilerde muharrir, şair, ressam, sanatkâr olacaklar var. Yarının büyük adamları yine içinizden yetişecek.

Evet, bakalım dedim, bizim sevgili öğrenciler bu Ders Yılında neler yapmışlar, nelerle uğraşmışlar ve ne kazanmışlar? Kolay değil. Tam bir yıl. Biliyorsunuz bir yıl on iki ay. Fakat bizim yılımız sekiz, imtihanlarla beraber dokuz aydır. Biz buna (Ders Yılı) diyoruz.

Geçenlerde uğradığım bir okulda Sedef isimli bir arkadaşınıza sordum:

— Ders Yılı ne demektir?

— Efendim, dedi. Ders yılı bizim için sekiz aydır. Biz geçen yılın Ekim ayında okula geldik. Bu yılın Mayısı sonunda tatil olacağız.

Arkadaşı Nur atıldı. Bunu biraz açıkladı:

— Öğretmenim biz yılımızı iki sayı ile söyleriz.

Derken yanlarında bulunan Nasip tamamladı.

— Öğretmenim, biz şimdi 1957 - 1958 Ders Yılındayız.

Tamam... Bu arkadaşlarınız sizler gibi 1957 yılının Ekim ayında derslere başlamışlar ve 1958 yılının Mayıs ayında tatile veya imtihanlara girecekleri göre 1957 - 1958 ders yılında bulunuyorlar.

Evet ne konuşuyorduk. Bu yıl neler yapmışsınız. Buradaki arkadaşlarınızla buluştum, Ankara'daki kardeşlerinizle konuştum. İzmir'dekilerle karşılaştım. Erzurum'dakilerle anlaştım. Gördüm ki Ders Yılı boş geçmemiş. Çünkü Adana'dakiler İzmir'de ne yetiştiğini biliyor, Sıvas'takiler Zonguldak'ta ne çıktığını gözönüne getiriyor.

Ne iyi. Demek ki okul ile evleriniz arasında geçirdiğiniz Ders Yılı sizlere çok şeyler kazandırmış, yaptığınız işlerden bir çok şeyler öğrenmişsiniz.

Fakat bazı arkadaşlarınız böyle mi? Çantalarını boşu boşuna taşıdılarsa, kitaplarını şöyle böyle açtılarsa, yazılarını bilmeden yazdılarsa.

Bu fıkrayı bilir misiniz?

Bir çok kitap yazan bir muharrire eserlerinden biri hakkında fikrini anlamak için sormuşlar.

Yazar düşünmüş, düşünmüş. Hattâ cevap verememiş. Bunun üzerine:

— Fakat efendim nasıl olur. Bu kitabı siz yazmadınız mı?

— Evet, dedim, ben yazdım, yazdım amma daha okumadım ki...

Aman çocuklar! Yaptığımızı bilelim, yazdığımızı okuyalım, zamanımızı boş geçirmeyelim.

BİLGİ KÖŞESİ

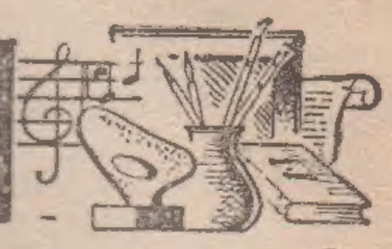

KÂĞIT Nasıl Yapılır?

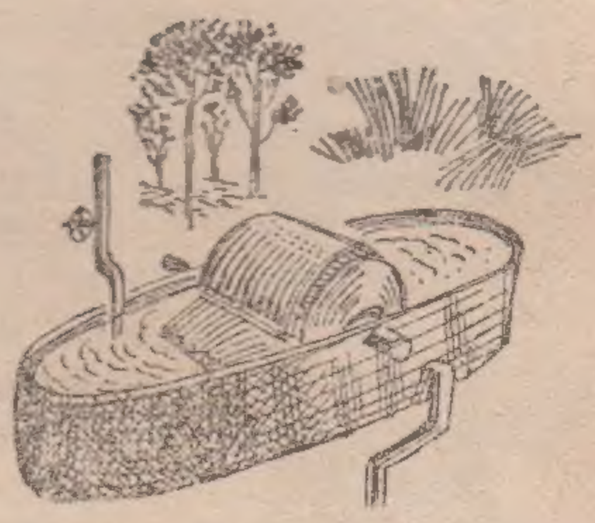

BUGÜN bize çok lüzumu olan kâğıt, pek eski zamanlardanberi kullanılmaktadır. Ancak son asırlara gelinceye kadar kâğıt iptidaî usullerle yapılırdı. Milâttan 3000 sene evvel Mısırlılar papirüs nebatından kâğıt yaparlardı. Bugün kâğıt mânâsına kullanılan papier papirüsten alınmıştır.

Kâğıtçılığı Türkler Araplara öğrettiler. Araplar da İspanya'ya kâğıt sanayiini götürdüler. Fakat oradan Avrupaya pek yavaş yayıldı. On dokuzuncu asrın başına kadar kâğıt el ile yapıldı. Bugün de en iyi kâğıtlar el ile yapılmaktadır. Fakat gazeteciliğe, kitapçılığa ve diğer böyle mühim yerlerin pek çok kâğıt sarfiyatını karşılayabilmek için ancak uçsuz bucaksız ormanlar ve muazzam kâğıt fabrikalarının olması lâzımdır.

Bugün kâğıt mahsulünün büyük bir kısmı odun hamurundan yapılır.

Hamur yapmak için ağaç kütükleri bir zımpara taşına tutulur ve öğütüler. Kütüğün aşınmasile odun elyafını su götürür. Bu aşının elyaf süzgeçlerden geçirilir. Lüzumunda renkleri çıkarılır.

Kâğıt imali havanda başlar. Havanın kenarlarında çarklar, çarkların kenarlarında keskin bıçaklar vardır. Dev bir rule bu kapta devreder. İyi kâğıtların havanda dövülme müddeti 10 - 12 saattir. Ucuz ve gazete kâğıtlarında döğülme müddeti 1 - 1,5 saattir. Kâğıdın mesamatını doldurmak ve ağırlığını arttırmak için nişasta ve kil ilâve olunur. Kâğıdın emme kabiliyetini azaltmak için vernik kaplanır. Sonra kurutulur. Parlak kâğıt isteniyorsa bu arada jelâtin ilâve edilir. Bundan sonra daha dar rulelere taksim olunur.

Amerikada bir senede gazete ve kitaba sarfedilen kâğıt için 5 milyon metre mikâbında kereste lâzımdır. Bununla yapılan kâğıt Türkiye'yi üç defa kaplamağa kâfiidir.

İnce, sert ve gayri şeffaf kâğıt yapmak için keten bezi kullanılır.

Türkiye kâğıt ihtiyacının mühim bir kısmını kendi fabrikalarından temin etmektedir.

SİFTAH

Sevgili
ÇOCUK HAFTASI
Okuyucuları

BAŞLAMA mânâsında kullandığımız siftah ne güzel bir kelimedir. Dükkâncının mağazasının kepenklerini açarken, dudaklarında bir mırıltı halinde dolaşan ilk kelime muhakkak ki «siftah» tır.

Sizler de okumayı öğrenmeğe başlarken «siftah» yapmadınız mı? Kimbilir o zaman ne kadar heyecan duydunuz? Yeni yeni bilgiler, yepyeni bir dünya ile karşılaştınız...

Bunun içindir ki, «siftah» ın önemi çoktur. Bir defa siftah yapıldı mı, artık arkası kolaylaşır.

Elinizde tuttuğunuz mecmua siftahına bundan 16 yıl evvel başlamıştı. 15 cildini tamamladıktan sonra bir müddet neşriyatına ara verdi. Bugün, Allahın inayetiyle siftahımıza yeniden başlıyoruz.

Mecmuamızda göreceğiniz gibi, Türk gençliğinin ve çocuklarının romanlarını büyük bir zevkle okuduğu Aptullah Ziya Kozanoğlu, sizler için «Karındaşım Oğuz Han» ı, Kemalettin Tuğcu, hissî ve öğretici bir roman olan «Üç Arkadaş ı, öğretmen Sadık Övet, sizlere bilgi verecek, derslerinize yardımcı olacak «Öğretmeniniz Diyor ki» sayfasını, İstanbul Radyosunda Müzik ve Spor saatini zevkle dinlediğiniz, hakem ve spor yazarı Sulhi Garan «Spor» köşesini hazırlamış bulunuyorlar.

Her hafta İç Mecmua'da bulacağınız tam resimli bir roman, size yalnız heyecan değil, aynı zamanda geleceğin yıllarına ait meraklı bilgiler de verecek.

Görüyorsunuz ki, ÇOCUK HAFTASI, sadece en faydalı, en doğru ve iyi bilgileri vermemekle kalmıyor, aynı zamanda okul kitaplarına yardımcı olacak bahisleri, her hafta muntazaman ve sistemli bir şekilde sizlere sunuyor.

En iyi, en doğru ve en emin kültür hazinesi... İşte ÇOCUK HAFTASI'nin elinde tuttuğu meşale...

Oğuz ÖZDEŞ

ATALAR SÖZÜ

Büyükbabalarımızın, büyükbabalarının, büyük babalarından kalma doğruluğu denenmiş, büyük anlamlı sözlerdir. Bunların büyük bir kısmı halkın, yüz yıllarca söyleyegeldiği şiirlerden unutulmamış parçalardır.

Bir Ata Sözü:

Atalar sözünü tutmayanı yabana atarlar

(Atalar sözünü dinleyen ve tutanlar, yani o sözlere uygunluk gösterenler itibar görür, takdir edilir; tutmayanlar ise itibar görmez, bir kenara atılır, yabancı muamelesi görür, demektir.)

Mustafa adlı bir çocuğa hocası (öğretmeni), onda gördüğü meziyetlere ve sezdiği büyüklüğe işaret olarak KEMAL adını eklemiş; o çocuk büyümüş, asker ve kumandan olmuş, zaferler kazanmış, Büyük Millet Meclisi bu defa GAZI unvanını vermiş.

Gazi Mustafa Kemal, büyük hizmetler yapıp milletini yükseltince bu defa bütün bir millet onu baba gibi sevmiş ve ona ATATÜRK adını vererek büyüklüğünü tarihe bu adla maletmiş. Onun sözleri de ondan evvelki Ataların sözleri gibi Türk milletine, Türk çocuklarına ÖĞÜT olmuştur.

Ay Alioğlu

ÇOCUK HAFTASI ANSİKLOPEDİSİ

YILDIZ TAŞLARI NEDİR?

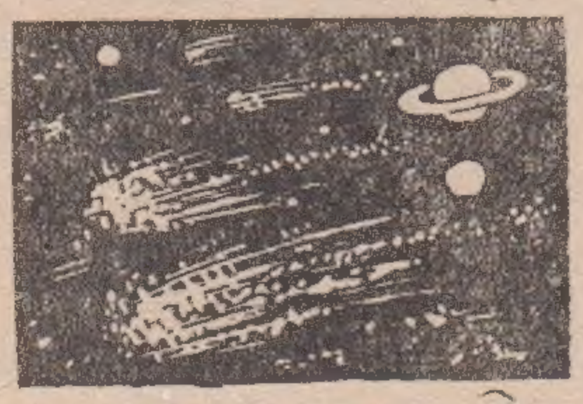

Avrupalıların Bolide (Bo.id) bizim de yıldıztaşı dediğimiz bu taşları berrak gecelerde göğe baktığımız zamanlarda çok görürüz. Hattâ bilmemezlikten gelen bir de inanma vardır. Eğer böyle bir yıldız düştüğü zaman, insan çabucak bir dileğini söylerse, gûya o dilek olurmuş.

Tabiî biz, böyle saçmalara inanmaz ve dileklerimizle, tabiatta olan biteni hiçbir zaman bir araya getirmeyiz.

Yıldız taşlarının boyu bosu çok değişik olur. Bir çoğu dünyanın etrafını çeviren hava tabakasının içine girince hızlarından yanmağa başlar ve daha havada iken, duman olup kaybolurlar, yahut da yeryüzüne düşmeden yine boşlukta (Fezada) kaybolur giderler, veyahut yeryüzüne düşerler. Düşerken de havada adetâ ışıktan bir çizgi çizerler, ya sessiz veya gürültülerle patlarlar. Bu yıldız taşlarının yeryüzünde soğuyup ta bulunanlarına fen adamları meteor - meteorit adını verirler. Bunların ağırlıkları ve boyları birkaç gramdan tutun da birkaç bin kiloya kadar çıkabilir. Bunların tahlili sonunda içlerinde pek çok demir ve nikel bulunmuştur.

Biot (Biyo), Chladni (Hlanni), Laplace (Lâplâs) gibi bilginlerin dediklerine göre, yıldız taşları da dünyamız gibi çok değişik yollarla güneşin etrafında dönmektedirler. Hızları bazan saniyede 42 kilometreyi bulmaktadır. Fakat yıldız taşlarını, kuyrukluyıldızlarla karıştırmamak lâzımdır.

BİLGİN

Dünyanın 4 Köşesinden

"EN ÇOK" LAR

Bir Amerikan gazetecisi, merak etmiş ve hangi iş veya hangi şey olursa olsun, dünyada onu en iyi veya en çok yapanların adlarını sıralamış, bu sıraya göre:

Dünyanın en çok yemek yiyen adamı, İsveçte yaşıyan, 120 kilo gelen Polsak adlı biriymiş.

Dünyanın en çok evlenmiş adamı gene Amerika'da şimdi 50 yaşında bulunan ve ömründe 17 kere evlenmiş, boşanmış olan bir berbermiş ve adı da Makenzie imiş.

Dünyanın en çok su içebilen adamı Hollandalı bir hamal olan Debeller imiş ki, bir içişte 9 litre su içebiliyormuş.

Dünyanın en çok ve en çabuk yürüyen adamı da Japonyalı bir posta müvezzii olan Mo-Ke-Sa imiş. 8 gün hiç durmadan yürüyebiliyormuş.

EN BÜYÜK ÇEK

Şimdiye kadar yeryüzünde imzalanan çeklerin en büyüğü meşhur Amerikan milyarderi Morgan'ın imzaladığı bir çektir. Bu çek 97 buçuk milyon Türk lirası üzerine imzalanmıştı. Ve bu çekle Kanada'nın harp istikrazı senetleri satın alınmıştı.

Morgan'ın bu işten 50 milyan lira kazandığını söylemeyi de unutmayalım.

HAYVANLARIN DİLİ

Bir İngiliz âliminin iddiasına göre, yeryüzünde yaşayan bütün yaratıkların kendilerine mahsus konuşmaları ve dilleri vardır. Notson isimli olan bu âlim yıllarca uğraşarak kuşları incelemiş ve kuşlarda üç çeşit sesli harf bulunduğuna inanmıştır.

Kuş öttüğü vakit, şarkı söylediğini bilerek ötmektedir. O zaman sadalı harfler daha fazla bir çeşit göstermektedirler.

Fakat konuştukları zaman kuşlar üçten fazla sadalı harf kullanmazlar. Bu sadalı harferi ince, orta ve kalın diye üçe ayırmak kabildir. Kuş dili yalnız ses ve sadalardan ibaret değildir. Ayrıca sayısı 9 a varan sessiz harfler de vardır.

Tarih Yaprakları

CEVDET PAŞA

Meşhur tarih âlimlerimizden Ahmet-Cevdet Paşa 1895 yılı Mayısının 25. günü ölmüştü. Mühim devlet hizmetlerinde bulunan, Vezirlik, Nazırlık yapmış olan Paşanın 12 ciltlik bir tarihi ve İslâm tarihine ait 2 ciltlik Kısası Enbiya'sı başlıca eserlerdendir. Lofça'da 1822 tarihinde doğmuştu. 73 sene yaşamıştır.

İBNÜLEMİN MAHMUT KEMAL İNAL

1870 tarihinde İstanbul'da doğan, tarih ve biyagrafiye ait ihtisaslariyle tanınmış olan İbnülemin Mahmut Kemal İnal, 25 mayıs 1957 yılında 87 yaşında olduğu halde vefat etti. 12 ciltlik Son Asır Türk Şairleri ve Son Asır Sadrazamları adındaki büyük tetkik eserlerinden başka kırk kadar eseri vardır. Evkaf Müzesi Müdürlüğünden başka mühim ilmî hizmetlerde de bulunmuştu.

BİSMARK'IN BATIŞI

İkinci Dünya Savaşında, 24 Mayıs 1941 de, Alman muharebe gemisi Bismark İngiliz kruvazörü Hood'u, iki gemi birbirini göremiyecek kadar uzaktayken attığı bir mermi ile batırmıştı. İngilizler Hood'un intikamını almağı bir izzetinefis meselesi yaptılar. Deniz üzerinde şiddetli bir takip başladı. İngiliz Deniz Kuvvetleri Hood'un peşine düştüler, uçakların da yardımıyla 27 Mayısta çetin bir savaştan sonra Bismark'ı batırdılar.

HATAY'IN İSTİKLÂLİ

Kurtuluş Savaşından sonra bugünkü Hatay ilimiz 29 Mayıs 1937 yılında müstakil bir devlet olarak istiklâle kavuştu. 14 Ekim 1918 de İskenderun'a çıkan Fransızlar Hatay'ı da işgal etmişlerdi. Yirmi yıla yakın anavatandan ayrı kalan Hatay, bir anlaşma neticesinde Türk ordusu 5 Temmuz 1938 de Hatay'a girdi ve 23 Haziran 1939 da da anlaşma imzalandı ve 7 Temmuz 1939 de de Türkiye'nin bir ili haline geldi.

YÜRÜYEN BALIKLAR

Uçan balıklar olduğunu herhalde bilirsiniz. Fakat bu sessiz sanılan hayvanların, yalnız uçanı ve bağıranı değil, aynı zamanda yürüyeni de vardır. Siam'da bulunan ve Anabas adını alan bir cins balık, kıyıların kumluklarında 30 dakikada 100 metre yol alır. Bu hayvanlar, denizden çıkınca da, kulaklarındaki hususî tertibat sayesinde uzun bir zaman yaşayabilmektedir Bağıranları ise gene güney denizlerinde yaşayan ve Tahiti adalarında kendilerine Makore adı verilen başka bir cins balıklardır. Bunlar iri bir palamut büyüklüğündedirler. Ve yeni doğmuş bir çocuk ağlamasına benzeyen acaip sesler çıkarırlar.

DÜNYANIN EN HIZLI TRENİ

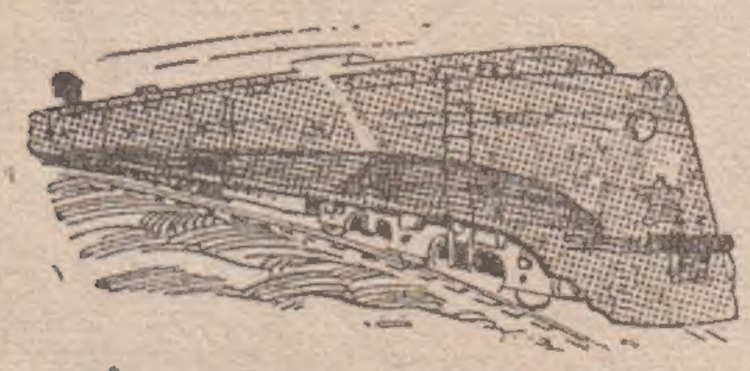

Amerika Birleşik Devletlerinde Diesel motörile işleyen yeni bir lokomotif yapılmıştır. Bu lokomotifin çektiği tren saatte vasatî 157 kilometre bir hız yapmaktadır. En hızlı gittiği zaman 340 kilometre yapmaktadır. Dünyada bu hızın üstüne çıkacak hiçbir lokomotif yoktur.

PARMAK İZLERİ

Bugün Kriminoloji denilen ve katillerin düşüncelerini, yaşayışlarını ve ruhlarını araştıran bilgi, çok ilerlemiş bulunmaktadır. Bukadar terakki eden bir bilginin sonuçları da canileri meydana çıkaracak en kolay vasıtaları polisin eline vermiştir. Meselâ insanların parmak izlerinin birbirine katiyen benzemediği anlaşılınca, parmak izlerinden haydutları tanımak bir çocuk oyuncağı haline gelmiştir. Avrupa'da parmak izleri üzerinde ilk uğraşan adam Bertillon adlı bir Fransızdır. Bu adam buluşunu 1880 yılında kullanmağa başlamıştır. Fakat binlerce yıl önce, insanların parmak izlerinin birbirine benzemediği Asya'da biliniyordu.

Hattâ bugün bile imza yerine baş parmağın basılması aynı bilginin devamından başka birşey değildir

HER HAFTA
BİR İLİMİZ

A N K A R A

Çankaya'daki Cumhurreisi Köşkü

Türkiye Cumhuriyetinin başkentidir. Buranın hükûmet merkezi olmasının bir mânâsı da yeni Türk Devleti merkezinin Anadolu'nun ortasında kurulmuş olmasıdır. Ankara coğrafya bakımından da memleketin ortasında sayılır.

Şehir az çok inişli, çıkışlı bir arazi ve birkaç sarp tepe üzerine kurulmuştur. Bütün Orta Anadolu yaylâlarında olduğu gibi Ankara da nisbeten kurak bir kara iklimi hüküm sürer. Yazın yakıcı sıcaklar, kışın şiddetli soğuklar kendini gösterir. Sıcaklığın yazın 40 dereceye çıktığı, kışın da sıfır — 30 dereceye kadar düştüğü görülmüştür.

Ankara'nın Cumhuriyet Hükûmeti merkezi olması şehir için pek kıymetli, büyük bir hâdise olmuştur. O zamana kadar sadece bir ziraat ve ticaret merkezi ve nihayet küçük bir endüstri şehri idi. Başkent olunca önemi büsbütün arttı. Bu, resmen 13 Ekim 1923 tarihinde olmuştur.

Ankara yaylâsı Anadolu'nun en çok hayvan besleyen bir köşesidir. Bilhassa uzun tüylü tiftik keçileri en iyi buralarda yetişir. Burada koyun, keçi, sığır ve at da çok beslenir. Hububat ta çok yetişir. Ayrıca meyva da vardır. Hele armudu memleketçe meşhurdur. Balı da dünyaya ün salmıştır. Bunlardan başka «Ankara kedisi» adile dünyanın her tarafında tanınan bir cins güzel kedisi vardır. Bu kedinin iki gözü de ayrı ayrı renklerdedir.

Ankara'nın nüfusu, şehrin genişlemesile durmadan artmaktadır. 1955 sayımına göre nüfusu 1.064.421, yüzölçümü 31.324 Km². dir.

Ankara 578 kilometrelik bir demiryolu ile İstanbul'a bağlıdır. Eskişehir'den ayrılan bir yolla da İzmir'e, Konya'ya bağlanır. Doğuya Kayseri üzerinden geçen bir hatla, kuzeye de diğer bir demiryolile bağlıdır. Bundan başka Ankara'yı diğer şehirlere bağlıyan birçok şoseler vardır.

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Nizamlardan, Kanunlardan, hatta Anayasa'dan daha yüksek ve daha büyük olan nedir ?

Okulunuzun nizamları var. Öğretmenler başta olmak üzere, hepiniz ona bağlısınız. İnsanlar arasındaki muameleleri, alış verişleri kanunlar düzenler. Millet ve hükümet düzenini ANAYASA dediğimiz temel kanun sağlar. Anayasa'dan daha büyük kanun yoktur. Bütün kanunlar, nizamlar, hükümet ve belediye talimatnameleri, buyrukları hep o temel kanuna dayanır ve kimse onun dışına çıkamaz. Cumhurbaşkanı da o kanuna bağlıdır.

Yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada durum böyledir. Her milletin, devlet olarak, temel nizamını kendi anayasası sağlar. Demek oluyor ki, her millette kanunların anası, babası, atası ANAYASA'dır.

Şimdi siz bana soracaksınız: Mademki nizamların temeli Anayasa'dır, ondan daha büyük, daha yüksek başka bir şey olamaz. Şu halde, niçin bize (Daha yüksek ve daha büyük) bir şey aratıyorsunuz?

Benim sevgili, zeki okuyucularım böyle sorarlarsa haklıdırlar. Haklıdırlar amma benim de onlara söyliyeceğim bir tek kelimem vardır. Şimdi size onu söyliyeceğim: Nizamlardan, kanunlardan, hattâ Anayasa'dan daha yüksek ve daha büyük olan AHLAK'tır.

Bukadar önemli ve bir milletin ruhu demek olan AHLAK'ı kısaca ve çabucak anlatıvermek elbette mümkün değildir. Bu kadar büyük bir şeyi sizlere anlatmayı, sizleri bu kadar büyük bir şeyle karşı karşıya getirmeği uygun görmiyenler bile vardır. Fakat ben bu fikirde değilim. Zeki Türk çocukları, her hafta bu köşede benim söyliyeceklerimi okudukça ve o sözler üzerinde yavaş yavaş düşündükçe AHLAK kadar büyük bir konuyu derinden derine kavrıyacaklardır. Birçok büyüklerin iyice bilmedikleri bu büyük konu üzerinde söz sahibi olacak bir hale geleceklerdir. O zaman ben de sizlerle öğüneceğim.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

PUL Köşesi

Bugün uyanık ve zevk sahibi hiçbir genç pula ve pul koleksiyonculuğuna karşı ilgisiz değildir. Mecmuamız, gençlerimizin ve meraklıların hizmetinde bulunmak için böyle bir pul köşesi açıyor ve onların amatör zevklerine hizmete hazır bulunuyor.

Size eski pullardan, pul koleksiyoncularından, pul tasnifinden nasıl başlamanız gerektiğinden, pul meraklıları arasında değiştirme usullerinden, nihayet pula dair herşeyden bahsedeceğiz

Son zamanlarda okullar arası bir koleksiyonculuk faaliyeti de başladı. Amatör ruhu ve zevki ile işe atılan gençlerimize binlercesi katılacak ve biz onları tanıştırmak için bir vasıta olacağız.

Bize mektup yazınız, bilmediklerinizi, merak ettiğiniz cihetleri sorunuz, mübadele yapmak için adresinizi neşrederiz, size her bakımdan kolaylıklar gösteririz.

Fakat herşeyden önce şunu kabul etmeniz lâzım. Koleksiyonculuk ticaret işi değildir. Tam bir amatör ruhu, zevki ve arzusu ile hareket ederek coğrafya, tarih bilgisini arttırmak, akademik bir zevkle çalışmak lâzım Sizde bu zevk, bu heves vardır.

Köşeniz böylece hazırlanmış bulunuyor. Bu köşe ihtiyaçlarınız nisbetinde genişliyecektir. Sizi bekliyoruz.

AMUNDSEN KİMDİR ?

Coğrafya dersinde kutupların keşfi bahsini okuduğunuz zaman bu buzlu yerlerin keşfine çıkan gözü yılmaz kahramanların arasında Amundsen'in adı da geçmiştir. Amundsen Norveçli bir gemici idi. 1812 senesinde Borge şehrinde doğmuştur. 1903 den 1906 senesine kadar Şimalî Amerika'nın buzlarla örtülü şimal cihetlerini dolaştı. Kral Kilyom arazisinde yaptığı tetkikat ile ilim âlemine büyük hizmetleri dokundu.

1911 senesinde Güney kutbunun keşfine teşebbüs etti. Ve bu senenin 11 Ekiminde Güney kutbunun tam kutup noktasına ilk olarak varmak muvaffakiyetini kazandı ve oraya Norveç bayrağını dikti. Büyük savaş senelerinde keşif seyahatlerine fasıla veren Amundsen, 1918 senesinde tekrar seyahatlerine başlamış ve yine şimalî Amerika'nın şimal cihetlerine giderek orada 1920 senesine kadar kalmıştır. 1924 de tayyare ile şimal kutbunu geçmeğe teşebbüs etmiş fakat muvaffak olamamıştır. 1926 senesinde bu teşebbüsünü bu sefer kabili sevk balonla tekrar etmiş ve kutbun üzerinden geçmeğe muvaffak olmuştur.

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

25. YÜZYILDAYIZ. GÖKYÜZÜ ARTIK 20. YÜZYILDAKİ GİBİ MECHULLERLE DOLU DEĞİLDİR. İNSANLAR MERİH'E, AYA BÜTÜN GEZEGENLERE, ŞEHİRDEN ŞEHİRE GİDER GİBİ GİDİP GELMEKTEDİR. VE GÖKYÜZÜ ŞEHİRLER ARASI YOLLAR GİBİ ÇEŞİTLİ TAŞITLARLA DOLUDUR.

HİKÂYEMİZ BİR GÖKYÜZÜ DEVRİYE UÇAĞINDA BAŞLIYOR.

ŞİMDİNE YAPACAĞIZ DEVRİYE POLİSİ SADECE BİRİMİZİ ALABİLECEK!

ŞU HALDE PAM ONLARLA GİDER, BİZ KALIRIZ.

BİZE YEDEK OKSİJEN TÜPÜ VE YİYECEK BIRAKACAKLAR, SONRA DA YERİMİZİ TESBİT EDİP BİR KURTARMA EKİBİ GÖNDECEKLER.

HAZIRMISIN PAM?

HAZIRIM

DEVRİYE UÇAĞI PAM'I ALIP SON HIZLA YARALI GÖKYÜZÜ GEMİSİNDEN UZAKLAŞTILAR.

BİR İKİ SAATE KADAR GELİP BİZİ DE ALIRLAR

PEK ZANNETMİYORUM DOKTORCUĞUM. DEVRİYE POLİSLERİ BİZDEN AYRILIRKEN BÜYÜK BİR YALNIŞLIK YAPTILAR.

PİK YABER

TO BE CONTINUED

369

NE YALNIŞLIĞI YAPTILAR. FEZA BOŞLUĞUNDAKİ YERİMİZİ HARİTALARINDA TESBİT ETMEDİLER Mİ?

ETTİLER TABİİ...

...AMA SEN YİNE DE KURTARMA EKİBİNİ BEKLEME.

YANİ SENCE ŞİMDİ BİZİ KURTMAĞA GELMİYECEKLER Mİ?

GELECEKLER KURTARMA UÇAKLARI GELECEK FAKAT..

OXYGEN

...FAKAT GELENLER BİZİ ARADIKLARI YERDE BULAMIYACAK.

BİLMECE GİBİ KONUŞMA LÜTFEN. MADEMKİ YERİMİZİ GÖK HARİTASINDA İŞARETLEDİLER O HALDE?

AMA BİZ ONLARIN İŞARETLEDİKLERİ YERDE OLMIYACAĞIZ.

BAK DOKTOR BU NASIL OLDU ANLATAYIM. HAVASIZ BOŞLUKTA OLDUĞUMUZ İÇİN GEMİMİZ KIPIRDAMADAN OLDUĞU YERDE DURABİLİYORDU

ONLAR BİZDEN AYRILIRKEN BİZİ KIPIRDATMA DAN GAYET YAVAŞ AYRILACAKLAR DI.

HALBUKİ TAM YANIMIZDAN BÜYÜK BİR HIZLA AYRILDILAR..

ANLADIM. ONLARIN HIZININ TEPKİSİYLE BİZDE ŞİMDİ FEZADA TERS İSTİKAMETE DOĞRU AYNİ HIZLA YOL ALIYORUZ.

TAMAM! BÖYLECE BİZ DE NERELERE GİDECEĞİZ ALLAH BİLİR!

YILDIRIM KAPTAN HAKLIYDI. KURTARMA EKİPLERİ BOŞ YERE ONLARI ARADILAR..

ANLAŞILDI BULAMIYACAĞIZ. BÜTÜN UÇAKLAR GERİ DÖNSÜN!

47

SEKİZ GÜNDÜR FEZADA DURMADAN YOL ALIYORUZ. OKSİJENİMİZ VE YİYECEĞİMİZ BİTMEK ÜZERE.

KAPTAN KOŞ, HAYAL GÖRÜYORUM GALİBA!

O SIRALARDA..

DOKTOR YİNE NE OLDU.

BİLMİYORUM, ÇILDIRACAĞIM. GEL BİR DE SEN BAK!

BEN BİRŞEY GÖRMÜYORUM.

HERHALDE ŞİMDİ GİTMİŞ OLACAK, AMA ÇOK KORKUNÇTU.

GÖRDÜĞÜN ŞEY NEYE BENZİYORDU.

BALIĞA

ATMA DOKTOR! GÖKYÜZÜNDE BALIK OLUR MU!

BAK! TEKRAR GELDİ!

GEÇ KALDIN, YİNE KAYBOLDU.

DOKTORCUĞUM, SENİN KAFAN YORULDU. BİRAZ DİNLENSEN İYİ OLUR BAK, HAYALLER GÖRMEĞE BAŞLADIN.

BU GİDİŞLE GÖKYÜZÜNDE KURBAĞA, KAPLUNBA SOLUCAN DA GÖRECEKSİN

ÇABUK GERİ DÖN!

NASIL GÖRDÜĞÜM HAYAL Mİ İMİŞ?

PEKİ AMA NASIL OLUR? GÖK YÜZÜNDE BALIĞIN İŞİ NE?

HERHALDE DÜN GECE BİZ UYURKEN GEMİMİZ BİR GEZEGENİN DENİZİNE KONDU VE YAVAŞÇA DİBE İNDİ

BUNU AKLIM ALMADI. BİZİM GEMİ BU SAKAT HALİYLE PARÇALANMADAN BU KONUŞU NASIL YAPTI.

BIRAK ŞİMDİ LAFI DA ŞURAYA BAK!

A,A!.. O NE?

GEMİYE SU DOLMAĞA BAŞLADI.

PEKİ ŞİMDİ NE YAPCAĞIZ.

HERHALDE BURADA OTURUP SULARIN BİZİ BOĞMASINI BEKLEMİYECEĞİZ.

O HALDE DERHAL BİRŞEYLER YAPMALIYIZ..

ÇABUK KAPTAN ÜST BÖLMEYE ÇIKALIM..

EVVELA SEN ÇIK DOKTOR. BEN NE KURTABİLİRSEM SANA VERİRİM.

KAPAĞI İYİCE KAPA DA SU GİRMESİN

BAKALIM KAPAK SUYUN BASINCINA DAYANACAKMI

GÜNLERCE ISTIRAP ÇEKMEKTENSE BİRAN DA ÖLÜRÜZ.

AMA BUNA RAĞMEN ŞAYET KURTULMAK ÜMİDİ VARSA, NİÇİN ARAMIYALIM?

EVET, BURADA OTURUP ÖLÜMÜ BEKLEMEKTENSE KURTULMAK İÇİN BİRŞEYLER YAPMALIYIZ.

BURADAN ÇIKALIM AMA SEN YÜZEMEZSİNKİ

HAKLISIN, VÜCUDUM ÇELİKTEN OLDUĞU İÇİN AĞIRDIR, YÜZEMEM

ONUN İÇİN SANA ŞU TEL YUMAĞINI VEREYİM. BİR UCUNU DA BEN TUTACAĞIM.

NE, SENİ BU İNCECİK TELLE Mİ ÇEKECEĞİM

YOK CANIM. BEN TELİN UCUNU TUTA TUTA SUYUN DİBİNDE SENİ KAYBETMEDEN YÜRÜYEREK SAHİLE ÇIKACAĞIM.

BU TEL OLMASA NEREYE DOĞRU GİDECEĞİMİ BİLMEDEN KAYIP OLABİLİRİM.

EĞER YAKINDA BİR KARA YOKSA İKİMİZ DE MAHVOLDUK DEMEKTİR. HAKKINI HELÂL ET.

BÖYLE ACIKLI LÂFLAR KONUŞMA ÇELİK KALBİMİ KIRIYORSUN.

KIRIK KALBİMLE SONRA BEN NASIL YAŞARIM!

HİÇ ÜZÜLME. KAYNAK YAPAR KALBİNİ YAPIŞTIRIRIM

DUR BİR DAKKA/.. AZ KALDI SULARA DALMADAN NEFES ALMA DELİĞİNİ KAPAMAYI UNUTUYORDUM.

SONRA İÇİME SU DOLAR BOĞULURUM.

NE ŞANSLISIN SEN SUYUN İÇİNDE BİRSAAT HAVASIZ KALABİLİYORSUN.

HALBUKİ BEN İKİ DAKİKADA SUYUN YÜZÜNE ÇIKABİLİRSEM NEALÂ.

ÇIKAMAZSAN İKİMİZ DE HAPI YUTTUK DEMEKTİR.

HAZIR OL DOKTOR. AÇIYORUM!

HOPPALÀ... O NE? SULAR YOK OLMUŞ!

DOKTOR KURTULDUK.

BURASI NERESİ ACABA? NEREDEYİZ BİZ?

ETRAFI DENİZLERLE ÇEVRİLİ BİR ÜLKENİN ORTASIN DAYIZ. ŞİMDİ NE YAPACAĞIZ?

BİZİ DÜNYAYA DÖNDÜRECEK BİR ÇARE ARAMALIYIZ.

EVET! YILDIRIM KAPTAN'LA DOKTOR KLANK KORKUNÇ BİR ÖLÜMDEN KURTULMUŞLARDI, AMA DÜNYAYA DÖNMEDEN EWEL ONLARI ÇOK DAHA TEHLİKELİ MACERALAR BEKLİYORDU.

GELECEK SAYIDA:

KUDURAN DENİZLER

MERAKLI Bahisler

Gizli Şualar ve Dalgalar

BİLGİNİN, fennin dev adımlarile ilerleyişi, gelecek nesillerin bizden daha çok varlıklı, daha çok rahat ve kolay yaşıyacaklarını gösteriyor.

Son yılların en çok dillerde dolaşan kelimesi uzun mesafelerden tesir eden «şualar» dır. Bunların arasında da başlıca yeri, «Ölüm şuaı», «soğuk dalga şuaı», «hastalık getiren şualar» almaktadır.

Meşhur bilgin Nikola Tesla'nın bir buluşu, bütün Amerikan gazetelerini velveleye verdi. Bu adam, kuvvetli bir ışıldakla, gökteki uçakları, yerdeki tankları ve orduları bir anda mahvedebileceğini iddia ediyor ve yaptığı ufak tecrübelerde de hakikaten muvaffak oluyordu.

Fakat aradan az bir zaman geçince, ne bu buluştan, ne de bilginden, bir daha bahsedilmez oldu. Acaba bu keşif bir netice vermedi mi? Yoksa Amerikan ordularının gizli silâhlarından biri olarak saklandı mı? Burasını şimdilik kimse bilmiyor

Büyük Savaş sıralarında bile, 18 metreden bir motosikleti durdurabilen ve gene aynı uzaklıktan bombaları patlatan ve fareleri öldüren bir şuadan bahsedilmişti.

Bütün milletlerin korunma ve hücum silâhları arasında, bu çeşit şualara büyük bir önem verdikleri aşikârdır. Bu günün bilginleri, harıl harıl, gökteki tayyareleri düşürecek, yerdeki tankları durduracak, uzak mesafelerden koca çelik zırhlıların bordalarını delecek, adamları yıldırımla vurulmuş gibi öldürecek ışıklar ve şualar arıyorlar.

Birçokları, böyle buluşları çoktan elde ettiklerini, kilometrelerce mesafeden cephanelikleri patlatabileceklerini söylüyorlar.

Bir Amerikan bilgini alüminyumdan yaptığı bir âleti 3 saatte aya gönderebileceğini söylüyor ve kuvvet olarak ta şuaların kullanılacağını ilâve ediyor. Bilginin iddiasına göre, görünmeyen dalgalar ve şualar bu âleti aya kadar götürdükten sonra gene geriye getirebilecektir.

Meşhur bilgin Markoni'nin Avustralya'daki lâmbaları görünmeyen şualarla yakıp söndürdüğünü de unutmayınız

Herhalde kısa bir zamanda bu şualar ve dalgalardan önemli istifadeler yapılacağını gözden uzak tutmamak lâzımdır.

Aya gidecek olan âlet

Skunk adlı bir hayvan, kendisini tehlikede hissedince, kuyruğunu kaldırarak müthiş kokulu bir su salıverir.

Hayvanlar kendilerini nasıl korurlar ?

TABİAT, bütün yaratıkları birbirlerile savaşa zorlamıştır. Büyük, her zaman küçüğü ezmek ister. Zayıf her an, kuvvetliden kaçınmak zorundadır.

Fakat tabiat gene her yaratığa kendini koruyacak bir silâh da vermiştir.

Bazan çok küçük hayvanların, kendilerinden elli defa daha büyük yaratıkları korkutup kaçırdıkları tabiatta az rastlanan şeylerden değildir. Fakat ekseriya, küçük hayvanlar çok tesirli korunma silâhlarına sahiptirler. Kirpinin dikenleri bu soydandır. Yer yüzünün dikenli hayvanı yalnız kirpi değildir. Birçok balıklarda korunmak ve büyüklerin gırtlağına gitmemek için dikenlenmişlerdir. Fakat tabiatın inceliği karşısında bunlar çok iptidaî silâhlarıdır. Bazı hayvanlar akla gelmiyecek kadar ince ve fennî silâhlar taşırlar. Meselâ Brezilya nehirlerinde yaşayan ve yılan balığına benzeyen bir cins balıklar düşmanlarına dokundukları zaman, müthiş bir elektrik cereyanı salıverir ve sersemletirler. Bir balık vücudündeki adalelerin, elektriği nasıl yapabilecekleri bütün araştırmalara rağmen hâlâ bulunamamıştır.

Bu cins elektrikli balıklar, Afrika'da da vardır. Deniz hayvanlarından, ahtapota benzeyen ufak bir cins daha vardır ki, buna mürekkep balığı denir. Mürekkep balığı düşmanı görünce, siyahımsı bir mürekkep salıvererek deniz sularını göz gözü görmiyecek bir hale getirir ve kaybolur. Bu, bugünkü harplerde donanmaların ve tayyarelerin yaptıkları sis salıvermeğe ne kadar benzer?

Amerika'da bir sincap büyüklüğünde ve Skunk denilen bir hayvan vardır, kutlar, sırtlanlar ve insanlar bu hayvandan pek korkarlar. Çünkü bu hayvan kendini tehlikede hissedince hemen kuyruğunu kaldırarak düşmanın üstüne müthiş kokulu bir su salıverir. Bu suyun kokusu insana daimî bir kusma ve hattâ bayılma verebilir. Koku, bütün kimyevî, temizleme vasıtalarına rağmen katiyen kirlettiği yerden gitmez

Bazı kimyagerler Skunkun salıverdiği bu suyu tahlil etmiş ve dünyada bunun terkibinde hiçbir kimyevî koku bulunmadığını görmüşlerdir.

Halbuki bu hayvanın kürkü de pek kıymetlidir ve avcılar Skunku avlamak isterler.

3 ARKADAŞ

HİSSİ VE ÖĞRETİCİ ROMAN — 1 — YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

ÖMER, kutu tahtalarını taşırken sık sık bileğini yukarı kaldırıp gözlerini siliyordu.

Burnunun kanı dinmişti ama sol yanağındaki tokat yeri ateş gibi yanıyordu. Atölyede çalışanlar hiç ses çıkartmıyorlardı. Yalnız Ali Usta öfke ile çıkmış, üst kattaki müdürün odasına gitmişti. Ortada fırtına kopmadan evvel ortalığa yayılan bir sıkıntı, bir sessizlik vardı. Motorun çalışması, testere-

— On beş gün sonra Ömer atölyeden çıkacak.

nin sesi ve çekiçlerin vuruşu bile değişmişti.

Atölyede çalışanlar ara sıra Ömer'e bakıyorlardı. Derviş adındaki ihtiyar usta testerede çalışırken bir aralık:

— İnşallah bu azgınlığı bu sefer kendi başına iş açar, demişti.

Buna kimse cevap vermedi. Birden Ali Usta atölyeye girdi ve:

— Bana bak, dedi. Seni müdür bey istiyor.

Sonra elindeki yükü testere makinesinin yanına bırakarak ayağındaki tulumun tozlarını silkeleyen çocuğa bakmadan:

— Göreyim seni, beni şikâyet et, dedi.

Ömer cevap vermedi. Doğru musluğa giderek elini, yüzünü yıkadı ve müdürün odasına çıktı.

Atölyenin sahibi yazıhanesinde hiddetle geziniyordu. O çok sert ve inatçı bir adamdı. Ağzından çıkan bir sözün mutlaka yapılmasını isterdi. Ömer odaya girer girmez zile bastı. Biraz sonra gelen hademeye:

— Muhasebeciyi çağır bana, dedi.

Muhasebeci gelinceye kadar da ağzını açmadı. Ömer bir köşede yüzü kıpkırmızı bekliyordu. Muhasebeci gelince Orhan Bey:

— Ömer onbeş gün sonra atölyeden çıkacak, dedi. Akşamları biraz erken çıkıp kendisine iş arasın. Ona göre hesabınızı tutun.

Muhasebeci odadan çıkınca yüzünü Ömer'e döndü ve:

— Ben seni sokaktan aldım, dedi. Sana iş verdim, cebine para koydum. Arkana elbise yaptım. Fakat sen nankör bir çocuksun. Sokaklarda sürtmeğe, belki dilenmeğe alışmışsın. Çalışmazsın, işine dikkat etmezsin, herkes senden şikâyetçi. Üstelik ustana karşı gelirsin. Bana senin gibi insanın lüzumu yok. İyi duydun ya. Sana onbeş gün müsaade ediyorum. Seni kolundan tutup şimdi de sokağa atabilirdim ama bunu yapmıyorum.

Ömer hareketsiz duruyordu. Bu sözler ona ayrı birer tokat gibi tesir ediyordu. Orada bağıra bağıra ağlamamak için kendisini güçlükle tutuyordu. Müdür:

— Haydi bakalım, dedi. İş başına şimdi.

Ömer atölyeye döndüğü zaman ağlıyordu. Kimse ona birşey sormadı. Ali usta hiddetle geziniyordu. Öfkesinden kime çatacağını bilmiyordu. Çocuk yine tahtaları yüklendi, testerenin yanına yığmağa, kesilen parçaları masalara taksim etmeğe başladı.

ARASI daha bir saat geçmemişti ki bir çığlık bütün atölyeyi çınlattı. Herkes başını motorun bulunduğu tarafa çevirdi. İşte bu anda Ömer'in elindeki tahtaları yere atarak şaltere doğru koştuğu ve cereyanı kestiği görüldü.

Herkes birden ayaklandı. Elindeki işi bırakan motorun yanına koşuyordu. Ali Usta yüz üstü motora kapanmıştı. Bir kolu dişlilerin arasına girmiş, kendisi bayılmıştı.

Derviş usta arkadaşlarını aralıyarak Ali Ustanın koluna baktı ve birden bağırdı:

— Cankurtarana telefon edin, beyefendiye de söyleyin.

Zaten motorun birden durduğunu anlıyan Orhan Bey bu sırada atölyeye giriyordu. Daha uzaktan işçilerin bir araya toplandığını görünce bir kaza olduğunu anlamıştı.

Derviş Usta motorun büyük tekerleğini tersine çevirerek Ali Ustanın kolunu kurtarmağa çalışıyordu. Müdür haykırdı:

— Ne oldu, nasıl oldu bu?

Derviş Usta:

— Galiba motoru muayene ediyordu da kolunu kaptırdı, dedi.

Ali Ustayı geriye çektiler. İlk sarsıntı geçmiş, biraz kendine gelir gibi olmuştu. Acıdan kıvranıyordu. Derviş Usta ile bir işçi kollarına girerek onu kapıya doğru götürüyorlardı. Cankurtaran arabasının sesi atölyenin kapısının önünde kesilmişti.

Ustayı götürdüler. Müdür:

— Birşeye dokunmayın, de-

di. Şimdi müfettiş gelir.

Sonra, uzaktan kendisi motorun etrafını gözden geçirdi ve:

— Bu nedir böyle? dedi. Ali'nin ayağı kaymış şurada. Buraya ne döktünüz. Cevap versenize?

Orada, makkap makinesinde çalışan genç bir işçi:

— Efendim, orada kan vardı, dedi.

— Ne kanı?

— Ali Usta, Ömer Efendiye bir tokat vurdu, burnundan kan boşandı.

— Ne zaman?

— Öğleyin. Sizin yanınıza çıkmadan evvel.

— Peki neye temizlenmedi bu kan?

— Bilmiyorum efendim. Belki görülür de mesele çıkar diye Ali Usta temizletmedi, yalnız üstüne testere talaşı attırdı.

Bu sırada Derviş Usta içeriye girmişti:

— Beyefendi, dedi. Arabada doktor ilk muayeneyi yaptı. Kolunda birşey yok ama, zannedersem başparmağından hayır kalmamış.

Orhan Bey:

— Bana bak Derviş Efendi, dedi. Ali'nin ayağı kaymış, makinenin üstüne düşmüş. Buna ne cevap vereceğiz?

İhtiyar adam:

— Cevabı kendisi versin beyefendi, dedi. Öğle vakti hiç yoktan şu garip çocuğun ağzından burnundan kan getirdi. Sonra da iş size akseder diye kanları temizletmedi. Allah ta ayağına dolaştırdı. Zaten bir insan azdı mı başına gelecek vardır. Kimsenin ahı kimsede kalmaz.

Bu sırada Omer ellerini yüzüne kapatmış, hıçkırarak ağlamağa başlamıştı. Müdür ona yan gözle bakarak:

— Siz biraz yukarı gelin Derviş Efendi, dedi.

Usta müdürün arkasından yukarıya çıktı. Atölyedeki işçiler Ömear'in etrafını almışlardı. O:

— Ben ne yaptım ona? diyordu. Onbeş gün müsaade ettiler. Beni kovuyorlar. Bari bir suçum olsa.

KENAN, o en genç işçi:

— Korkma be Ömer, dedi. İnsan yüzünün akiyle çalıştıktan sonra her yerde iş bulur. İş buluncaya kadar bizde kalırsın.

Her kafadan bir ses çıkıyor, öteki işçiler Ömer'in iş bulması için gayret edeceklerini söylüyorlardı. Bu sırada hademe kapıya geldi:

— Ömer Efendi, dedi. Seni müdür bey istiyor.

Ömer yaşlarını sildi. Arkasından sesleniyorlardı:

— Çekinme, herşeyin doğrusunu söyle.

Merdivenleri çıkarken çocuğun dizleri titriyordu. Kapı yarı aralıktı. Müdür içeriden seslendi:

— Gel oğlum içeriye.

Çekine çekine girdi. Derviş Usta kipkırmızıydı. Müdür çok düşünceli görünüyordu. Birden sordu:

— Ali Usta sana bugün ne için vurdu?

Ömer titrek bir sesle:

— Yemeğini ben getiriyordum, dedi. Evden tuz koymayı unutmuşlar. Sen dikkat etmiyorsun, diye vurdu.

— Başka bir sebep yok mu?

(Devamı gelecek sayıda)

Hayvanlar ALEMİ

İNSAN GENÇKEN ÖĞRENMELİDİR

Yılanların kulağı yoktur.

Bazı memleketlerde sadece çocuklara mahsus hayvanat bahçeleri vardır. Buralara anne, babalar giremez. Çocukları içerde eğlenirken onlar kapının dışında beklemek zorunda kalırlar. Çocukların hemen hemen bütün hayvanlara ve vahşi mahlûklara dokunmalarına müsaade edilmez.

Hayvanat bahçesinin bir kısmında «yiyecek verilmez» yazılı bir levha bulunur. Çocukların bazı hayvanlara fazla cömert davranmaları, onların midelerini bozmuş ve bu ihtarın konmasına sebep olmuştur.

HAYVANLAR HAKKINDA SUALLER VE CEVAPLAR

Yılanlar sağır mıdır?

Yılanların kulağı yoktur. Fakat yeryüzündeki titreşimleri hisseder ve bu suretle duyarlar.

En büyük diş hangi hayvanda bulunur?

Fil, dünyadaki yaratıkların içinde en büyük dişlere sahip olan hayvandır. Fildişi, aslında üst azı dişlerinin fazlasıyla gelişmiş bir şekli olup bir erkek filin dişi ortalama iki buçuk metre boyunda ve aşağı yukarı doksan kilo ağırlığındadır.

Yarasalar kör müdür?

Hayır. Yarasaların gece uçmalarının tek sebebi yiyeceklerini daha kolay bulmalarındandır. Yarasaların en sevdiği böcekler geceleyin ortaya çıkar.

BUNU DUYDUNUZ MU?

KARTAL 4 Km. YÜKSEKTEN BİLE AVINI GÖRÜR VE 160 Km. HIZLA UÇUP AVLANIR. KARTALIN SİSTEM BİR ZARDAN ÜÇÜNCÜ BİR GÖZKAPAĞI VARDIR Kİ BU GÖZÜNÜ, SICAKTAN VE ŞİDDETLİ RÜZGARDAN KORUR... KARTAL DOĞRUDAN GÜNEŞE BAKMAK İSTEDİĞİ ZAMAN BU SAYDAM GÖZKAPAĞINI KAPALI TUTAR!...

SON HARPTE AVUSTRALYALI ASKERLER, TÜFEKLE ATEŞ EDEREK YERLERİNİ BELLİ ETMEMEK İÇİN BİR ARA ESKİ MODEL OKLAR. LA SAVAŞMIŞLARDI...

AK AKÇE, KARA GÜN İÇİNDİR!...

BENJAMEN FRANKLİN 1752 DE PARATONERİ İCAD ETTİKDEN SONRA BİRÇOK İNGİLİZ LORDU HER GİTTİKLERİ YERE, PARATONER TAKTIRIR OLMUŞLARDI... LORD EVDE BİR SAAT BİLE KALACAK OLSA ADAMLARINI DAMA ÇIKARIR VE PARATONER TERTİBATINI YAPTIRIRDI!.

AMERİKANIN DONANMASI, KABİLİ SEVK ZEPLİNLERİN DENİZDE GEZEBİLMESİ İÇİN TECRÜBELER YAPMIŞTI... DENİZ UÇAKLARININ ALTINDA NASIL TAHTADAN SANDALLAR VARSA, BU ZEPLİNLERİN ALTINDA İÇİ HAVA DOLU KOÇAK SANDALLAR BULUNUYORDU...

J. H. Spreman

ÇOCUK HAFTASI

ŞEREF KÖŞESİ

İlkokulun 1 - 5. sınıflarından bu sene (pekiyi) derece ile mezun olan bütün çocukların resimlerini (ŞEREF KÖŞESİ) başlığı altında neşretmeğe ve okuyucularımıza tanıtmağa karar verdik.

Bu yıl (pekiyi) derece ile sınıflarını geçen kardeşlerimizin, sınıf geçme derecelerini başöğretmenlerine tasdik ettirerek, adları, okul adresleriyle birlikte fotoğraflarını bize yollamalarını bekliyoruz.

Bu adamlar yanlış şapkalar giymişler. Acaba hepsinin kendi şapkasını bulabilir misiniz?

Cevabı: 1—D 3—F 5—A 7—B
2—H 4—E 6—C 8—G

İYİ OLUR MUYDU ACABA?

Dinçer akşam, öğretmeninin anlattığı beş duygu organlarını çalışıyordu.

Kulak bahsini okurken aklına bir fikir geldi. Gidip bu fikrini dayısına anlatmağa başladı:

— Şu bizim kulaklarımız; gözlerimiz, ağzımız gibi kendi isteğimizle iş görse ne iyi olurdu. Meselâ birşeyi görmek istemediğimiz zaman nasıl gözlerimizi kapatıp görmüyorsak, fena bir sesi de duymamak için kulağımızı kendi kendine kapatsak.

Bu fikir dayısının hoşuna gitmiş olacak ki, güldü ve cevap verdi:

— Yaa... Ben sana birçok faydalı sözler söylerken bir kulağını kapatırsan, söylediğim sözler birinden girip öbüründen çıkmaz.

Dinçer içinden:

— Doğru! dedi. Böyle olduktan sonra istersem iki kulağımı da kapatırım!

SPOR

Sağlam Kafa Sağlam Vücutta Bulunur

YAZAN: SULHİ GARAN

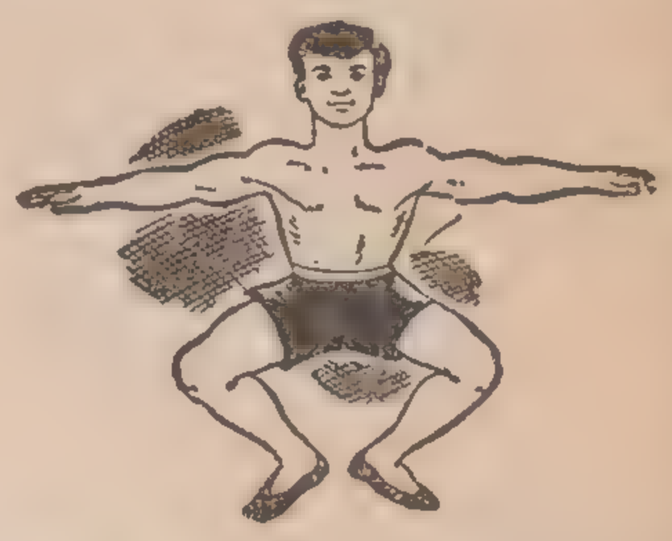

Büyümek, hayat mücadelesini kazanarak yaşıyabilmek için en lüzumlu şey, şüphesiz sağlıktır.

Sıhhati yerinde olmıyan bir insan kocaman bir bilgi hazinesi taşısa; bunu kullanamadığı zaman ne kendisi, ne de başkaları ondan faydalanamazlar.

Şu halde her yaşta üzerinde durulması gereken husus evvelâ sıhhatli, sonra zinde ve nihayet kuvvetli olmaktır.

"Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur.." Atasözüne uygun şekilde, yarın bu memleketi idare edecek nesil sıhhatini korumasını bilmez, bedenini geliştirmesini başaramazsa; okuduğunu anlıyamaz. Anlamayınca da kendisinden lüzumlu şekilde istifade edilemez.

Sağlam ve gözel bir vücuda sahip olabilmek için her canlının yapması lâzımgelen bazı hareketler vardır. Canlıların en çok tekâmül etmişi insandır. İnsan da bu hareketların en çok tekâmül edeni inleri sevki tabiî ile değil; anlıyarak, bilerek ve isteyerek yapar.

Beden gelişmesini sağlıyan beden eğitimi ile gelişmiş vücutlara sahip insanların tek ve toplu şekilde mücadele etmelerine vasıta olan spor; muhtelif cemiyetlerde tarihten evvelki zamandan beri yönden kazandıkları kudretyapılmakta ve insanları; bu le kültürlerini arttırarak hayat köprüsünden kolaylıkla geçirmektedirler.

Her bakımdan faydalı öğütler vererek iyi yetişmenizi düşünen ÇOCUK HAFTASI MECMUASI; beden eğitimi ve spor sahasındaki bilgi ve görgülerimi aşılıyarak, sizleri geliştirmek için beni vazifelendirmiş bulunuyor.

Tahmin ediyorum ki; radyo dinleyenleriniz benim seamca ve dayıları, ağabeyleri simi işitmiş; babası, annesi, spora meraklı olanlar; evlerinde yaptıkarı konuşmalarda hakemliğim dolayısiyle ismimden bahsetmişlerdir.

İstanbul Radyosunda her Pazar akşamı 21.30 da "Spor ve Müzik" programını verdiğim zaman bundan böyle sesimi işiteceğiniz gibi; bana çok sevdiğinizi söyledikleri ÇOCUK HAFTASI mecmuasını aldığınız zaman burada sizin için hazırlıyacağım yazıları da zevkle okuyacaksınız.

Beden eğitimi ve sporun çeşitlerini, en kolay yapılış metodlarını, en iyi vücude sahip olmanın imkânlarını, beden eğitimi ve spor yapanların, aynı ehemmiyeti derslerine verdikleri takdirde, bu dersleri nasıl kolayca öğrenebileceklerini, gelecek haftadan itibaren birbir size nakledeceğim.

26 sayfadaki şekil bulmacasının halli.

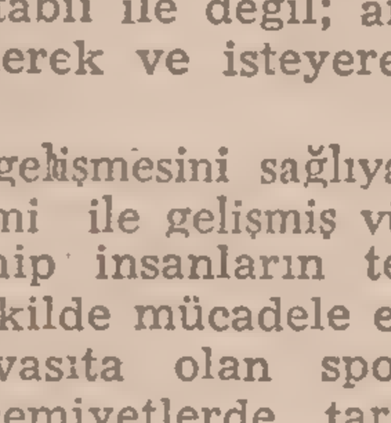

26. SAYFAMIZDAKİ RAKAM BULMACASININ HALLİ

Yuvarlaklardaki rakamların toplamına göre: Erkek 70, kadın 79 yaşındadır.

KORSANLARI yenen çocuk

ZAMANLAR, Galatada bir rıhtım yoktu. Boğazın mavi dalgaları, Galata kumluğunu şapır şapır okşar, yan yana sıralanmış iri Türk kadırgaları, koca yelkenliler ufak dalgalar üzerinde sallanırdı.

Bir akşam, sahilde dolaşan yüzlerce hamal arasında, kaybolan küçük bir çocuk, hafif hafif ağlıyarak bayrakları boğaz rüzgârile kamçılanır gibi savrulan yelkenlilere bakıyordu. Birdenbire gözüne, yeni boyanmış, pırı pırıl bir gemi ilişti. Gemi, sahilin derince bir yerine demirlemiş, palamarlarını karadaki halkalara bağlamıştı. Topraktan, geminin güvertesine uzun bir kalas dayatılmıştı.

Küçük çocuk, yaşlı gözlerle bu güzel gemiyi süzdü. Güvertenin arkasında duran ve çubuğundan çektiği dumanları rüzgâra üfleyen, kırmızı yanaklı, yaşlı bir adam vardı. Kılığından, kıyafetından, bu adamın geminin kaptanı olduğunu anlamak güç değildi.

Kaptan da yaşlı gözlerle kendine bakan çocuğu görmüştü. Gülümsedi.

Küçük çocuk:

— Size bir muço lâzım mı? dedi.

Kaptan gene gülümsedi:

— Hayır evlâdım. Bizim gemide çocuk çalışmaz.

Çocuk:

— İyi ama kaptan baba, dedi. Ben bundan evvel de muçoluk ettim. Hem ben, çok çalışır, az yemek yerim.

Kaptan bu sözleri duyunca, çocuğa daha dikkatle bakmağa başlamıştı:

— Gel içeriye evlât, dedi. Sen birkaç gündür, yemek yememişe benziyorsun. Gel de karnını doyur. Senin adın ne bakayım?

Küçük delikanlı, gemiye uzanan kalasta yürüyerek:

— Doğan, dedi.

Kaptan, güverteye çıkan Doğan'ı elinden tutarak kadırganın mutfağına götürdü. Aşçıbaşı iri yarı, pos bıyıklı bir Boluluydu. Küçüğü görünce:

— He, he, diye güldü. Gel de şu pilavdan, şu baklavadan biraz ye, gemici dediğin bol yemek yemesini bilmeli...

Bu sırada geminin reisi de mutfağın gözünden geçiyordu. Küçüğü görünce durdu. Soran gözlerle baktı:

— Kim bu?

— Doğan adlı bir delikanlı. Karnı açmış, bizim gemide muço olmak istermiş.

— Dikkat edin, herkese emniyet etmeğe gelmez. Yükümüzü aldık. Bu akşam güneş batarken yola çıkacağız. Gemiye her geleni sokmamalıyız. Yükün nekadar kıymetli olduğunu biliyorsunuz.

Sonra, Doğan'a bakarak emniyetsizlikle homurdandı:

— Casus mudur, nedir?

Fakat küçük muço isyan etti:

— Ben Türk oğluyum reis. Bizlerden casus çıktığını hiç duydun mu?

Bu ne mert çocuktu böyle!

Reis, biran için böyle düşündü. Eğildi. Masa başında aşçının verdiği pilavdan kaşıklayan Doğan'ın, dik bakışlı kara gözlerine baktı:

— Aferin delikanlı, dedi. Sen Türk oğlusun. Bu gemi de Türk gemisi... Kal burada.

Ve işte Doğan böylece, o akşam Mısır'a doğru yola çıkan «Yıldız» adlı tüccar kadırgasında muço oldu.

☆

Aradan haftalar geçmiş, Ege denizi adalarından bir ikisine uğrayan, sonra da bir iki gün İzmir limanında kalan gemi nihayet, Akdeniz'e girerek İskenderiye'ye doğru yol almağa başlamıştı.

Geceleri geminin bütün kapakları kapatılıyor, vardiya nöbetçileri çoğaltılıyor, toplar ve tüfekler hazır bulundurulu-yordu. O zamanlar Akdenizin bu tarafları tehlikeli diye meşhurdu. Ufak adalar ve hele Malta adası birer korsan yuvasıydı. Gelen geçen bütün tüccar gemilerini soyuyorlardı. Arada bir hükûmetin gönderdiği donanmalar, Malta'yı topa tutuyor, adada taş üstünde taş bırakmıyordu. Fakat bu ders korsanları akıllandırmıyor, bir iki sene geçince yeniden soyguncuğa başlıyorlardı.

Bir gece küçük Doğan kamarasında bir türlü uyuyamamıştı. Sağa dönmüş, sola dönmüş, gözlerinin kapanmadığını görünce uyumaktan vazgeçerek sırtını teknenin gıcırdayan tahtalarına dayamıştı. Ansızın dışarıdan doğru tekneye sert bir şeyin çarptığını duydu.

Dinledi. Dışarıda fısıltılarla konuşan insan sesleri vardı.

Kimseye haber vermeden hemen ayağa kalkarak yavaşcacık geminin kapaklarından birini açtı

Ay ışığı altında, geniye içinde bir sürü korsan bulunan bir kayığın yaklaştığını gördü.

Şimdi ne yapsın? Acaba bağırıp bütün gemiyi ayaklandırmalı mı? Yoksa kendi başına bu korsanlara karşı mı koymalıydı?

Hemen kararını verdi.

Yatağının yanında, yuvarlanmaması için, iplerle bir direğe bağlanmış, iri bir değirmentaşı duruyordu. Tayfalardan biri bir kere bu taşın Mısır'a götürülüp satılacağını söylemişti.

Doğan sessizce, fakat hızla taşın iplerini çözdü. Gemi, zaten korsan kayığının, tekneye yanaştığı tarafa yatmıştı. Onun için, taşı kapağa kadar yuvarlamak hiç de güç olmadı.

Korsanlar kapağın açık olduğunu görünce, sandalı o tarafa sürmüşlerdi. Doğan kayığın, tam deliğin altına geldiğini görünce kendi kendine:

— Şimdi ben sizin canınıza okurum, diye mırıldandı. Ve bir itişte koca taşı kayığa yuvarladı.

Taşın gemiden düşmesile beraber müthiş bir çatırdı işitildi. Korsanlardan bir ikisi ezilmiş, kayık da paramparça olmuştu. Ortalığı küfürler, bağırmalar kapladı.

Bu korkunç gürültü üzerine bütün tayfalar yataklarından fırlayarak palalarını kapıp güverteye çıktılar.

Birkaç palamar boyu uzakta duran korsan gemisindeki haydutlar, kayığın battığını ve sağ kalan arkadaşlarının suyun yüzünde bocaladıklarını görünce hemen tüccar gemisinin üzerine yürümüşlerdi.

Fakat yağız ve güçlü Türk gemicileri, kısa bir zamanda haydutların hakkından gelmekte gecikmediler.

Kaptan savaştan sonra kayığı kimin batırdığını sorduğu vakit Doğan:

— Ben, dedi.

Reis gülümseyerek, delikanlıya doğru ilerledi. Sırtından sıvazladı. Ve alnından öperek:

— Yaşa be evlât, diye bağırdı. Sen boş yere: «Ben Türküm!» dememişsin. Ben seni kaptan yetiştirecek ve kendime evlâtlık edineceğim.

ANNEM

Beni besliyen kimdi?
Güzel anneciğimdi.
Nerelerdedir şimdi?
Benim biricik annem?

Nur parlardı gözünde,
Bal kaynardı sözünde,
Sevgi vardı özünde.
Benim biricik annem.

Güzeldi melek kadar...
Anneden güzel ne var?
Ancak oydu bana yar,
Benim biricik annem.

Bu sözü düşün biraz:
«Ana gibi yar olmaz»
Anarım seni kış, yaz,
Benim biricik annem!

KAZIM NAMİ DURU

Doğan, korsanları taşıyan tekne gemiye yaklaşınca, koca değirmen taşını, üzerlerine yuvarladı.

EĞLENCE BULMACA

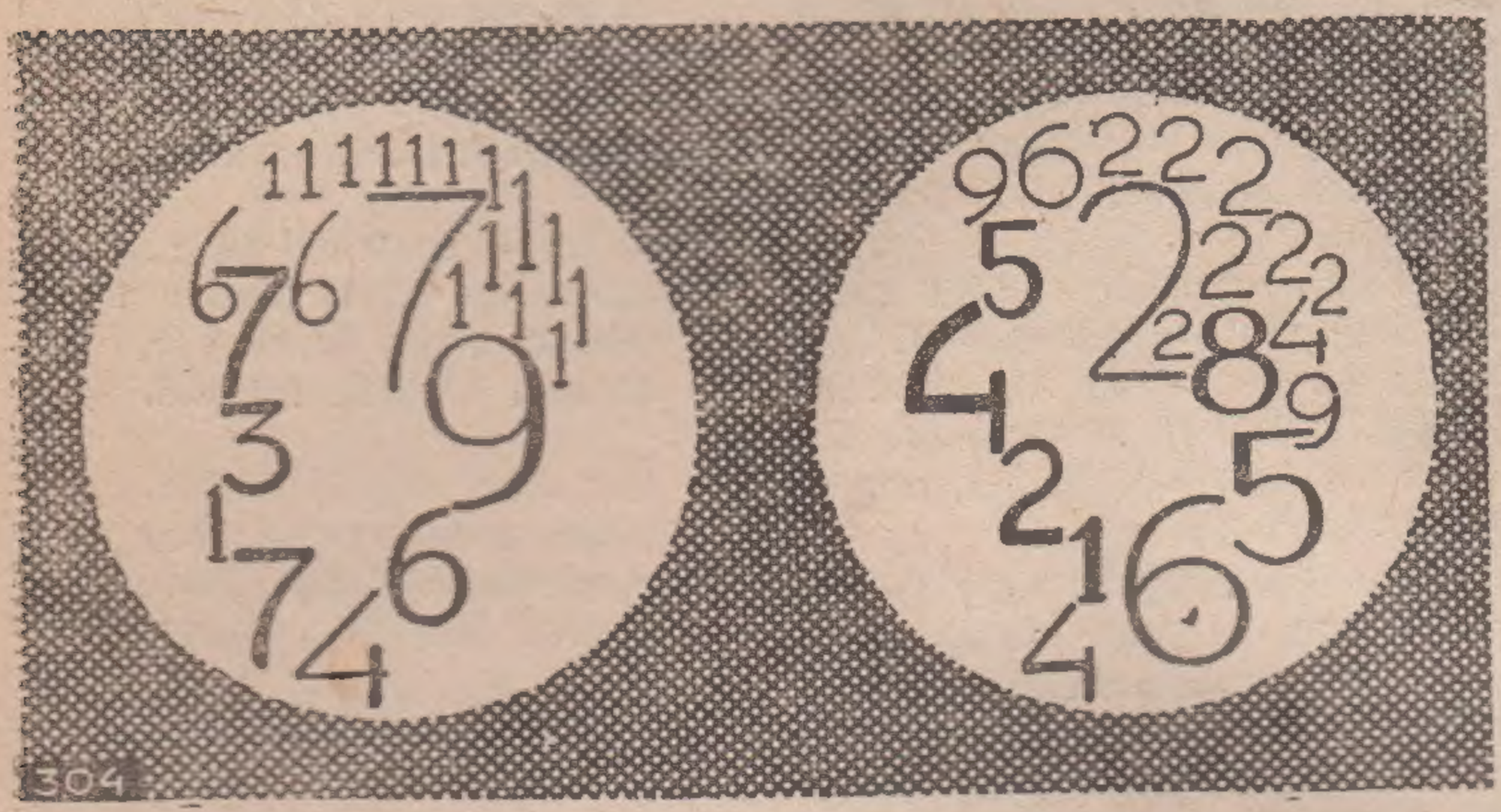

İlk bakışta birtakım rakamlardan ibaret gibi görünüyorsa da yukardaki resimlerde ihtiyar bir kadınla bir adam var. Acaba bu iki ihtiyar kaçar yaşlarında, bulabilir misiniz?

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

13	1	10	16	7	15	6	14
2	9	2	11	8	4	8	1
12	5	14	6	5	13	15	3
7	10	1	11	12	3	2	14
15	3	1	13	13	5	11	9
9	16	6	11	7	12	6	16
4	8	10	2	8	15	4	4
7	12	5	9	14	3	16	10

Resimdeki kareyi o şekilde dörde ayırınız ki, şekiller birbirinin aynı olsun, hem de içinde kalan kareciklerin numarası 1-16 arasında olsun.

(Halledilmiş şekli 23. sayfada)

FIKRALAR

HACET YOK!

Babası — Benim saat artık işlemiyor. Temizletmek lâzım galiba.

Acar — Evet, dün ben temizlemiştim ama niçin işlemiyor bilmem.

Babası — Nasıl temizlemiştin?

— ?!?...

KURAK MEMLEKET

Çok cıcak bir memleketti. Gezgin kendisini gezdiren yerliye sordu:

— Burada hiç yağmur yağmaz mı?

Yerli yüzünü buruşturdu:

— Yağmur mu? Burada beş sene evvel doğmuş kurbağalar var. Daha yüzmek bile öğrenemediler!...

NASIL DA BİLMİŞ

İki arkadaş karşılaştılar, biri diğerine heyecanlı bir sesle:

— Haberin var mı? dedi, bir çocuğum dünyaya geldi!

Öbürü:

— Allah bağışlasın, erkek galiba, öyle mi?

— Hayır!

— Demek kız!

Karşısındaki hayret etti:

— Nereden biliyorsun, ben daha kız çocuğum olduğunu söylememiştim ki!

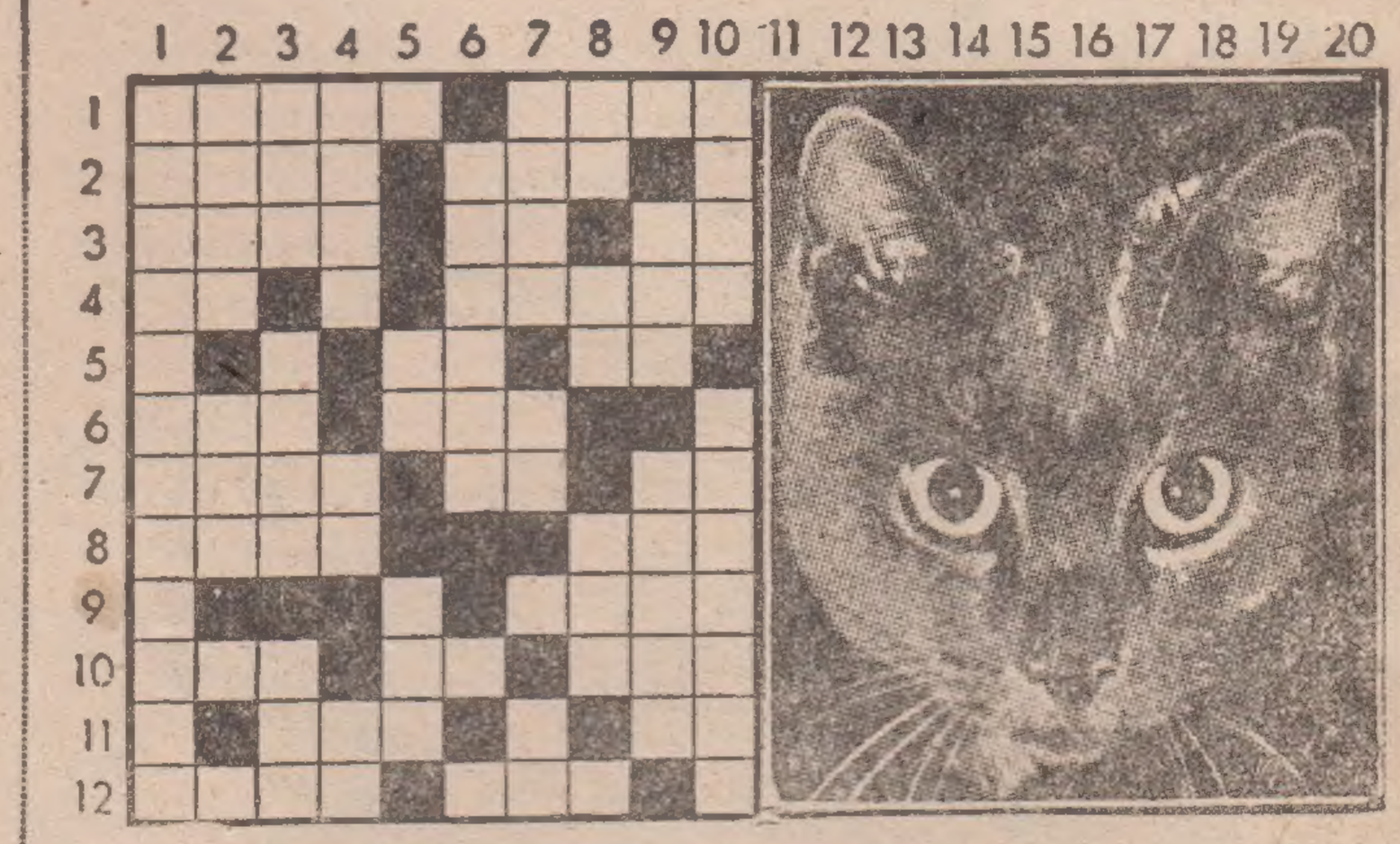

SOLDAN SAĞA:

1 — Çivi çakılan araç, resimdeki hayvanın adı. 2 — Yağmuru damdan yere akıtan boru, parlak olmayan, bir sessiz harf. 3 — Çoğulun Arapçası, çok değil, tersi beyaz. 4 — Başına K gelirse plâjlarda olur, beş vakit kılınan. 5 — Üzerine binilen bir hayvan, san'at. 6 — Çizgi, apartman bölümü. 7 — Bir şeyden usanınca söyleriz, bir nota, tersi ilâve. 8 — Kedinin düşmanı, kalmaktan emir. 9 — Eskişehir'de çıkan kıymetli bir taş. 10 — Fakat, yarış hayvanı, hekimlik ilmi. 11 — Arttırma, tersi boy değil. 12 — Sıcağa yakın, temizlikte kullanılan bir toprak.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Elinizde tuttuğunuz. 2 — Keder, fakat. 3 — Harç malzemesi, başına T gelirse bir Türk soyu olur, en sonra çıkan dişlerimiz. 4 — Çift, bir sessiz harfin okunuşu, beyaz. 5 — Karanın tersi, bütün. 6 — Şişe kapağı. 7 — Kasaba, sonuna R gelirse fazla koşunca vücudümüzden çıkar. 8 — Başlıca gıdalarımızdan, başına A gelirse fakat olur, ağzı keskin değil. 9 — Kışın yağar, ince olmayan. 10 — Uyarım, uçan sevimli bir hayvan.

ACAR İŞ ARIYOR!

TALİH İŞ ARAVANIN KARŞISINA BAŞKA FIRSATLAR ÇIKARIR...

NE GÜZEL ÇORBA KOKUYOR!..

GNIFF! GNIFF!

TARİF — ÇORBA ÇORBA ÇORBA ÇORBA GENE ÇORBA!..

ŞU TERMOSU DOL.. DURUN!.. BİR PORSİYONDA ÇORBA!..

HUSUSİ ÇORBA'MIZ SİZE HAYAT VERİR!

BİR KERE TECRÜBE EDİNİZ...

MÜNHAL BİR İŞ!.. BİR SPOR KLÜBÜNDE SAHA TEMİZLEYİCİLİĞİ!...

TAM BANA GÖRE!

ACAR KULLU BE KADAR KEGTU!...

VAV CANINA!.. BEN DEN EVVEL GELDİ!

DERHAL İŞE BAŞLAYIN! ÖNCE SAHANIN ÇİMİNİ KESİN!..

BU ÇİMEN GÜBRESİ YÜZÜNDEN İŞİNDEN OLACAK!...

ALLAH, ALLAH!... BEN KESTİKÇE O BÜYÜYOR!..

SNAP! CRACKLE

MOTORU HIZLANDIRMALIYIM!

SUNA BAKIN!... BEN BUNU YARIŞA SOKACAĞIM!...

O ANDA. TEKERLİĞİ GEVŞETİRSEM, TEPETAKLAK OLUR!

GARAJ

ÇOK KÖTÜYÜM!

YARIŞ BAŞLADIKTAN BEŞ DAKİKA SONRA...

CLUNK

BENİ ARALARINDAN ATMAK İSTİYORLAR!

MOTOSİKLETİ SİRKTE DE BÖYLE KULLANIRDIM.. ŞANSLARI YOKMUŞ

KAZANDIM!... ARTIK ZENGİN SAYILIRIM!..

ACAR LOKANTAYI SATIN ALDI...

ÇABUK GETİR SABUNCU!... YOKSA KAFANI KIRARIM!

BAŞÜSTÜNE!.

BÖYLESİ GENE İŞSİZ KALMAKTAN İYİDİR!...

ÇOCUK HAFTASI

ÇOCUK MECMUASI